



Daphne caucasica



Foto: Harrie de Vries

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Daphne* is afgeleid van het Griekse woord voor 'laurier' (*daphne*) en verwijst naar de mythologische nimf Daphne, die in de laurierboom veranderde om aan de god Apollo te ontsnappen. De laurier (*Laurus nobilis*) heeft oppervlakkig gezien vergelijkbare bladeren, hoewel de geslachten niet verwant zijn. De soortaanduiding *caucasica* is een direct geografisch epitheton en geeft de herkomst van de plant aan: de Kaukasusregio. De soort werd in 1784 voor het eerst beschreven door Peter Simon Pallas.

Taxonomie

Daphne caucasica is een struik en maakt deel uit van het geslacht *Daphne*. Dit geslacht staat bekend om zijn sterk geurende, vaak vroegbloeiende soorten, en behoort tot de orde Malvales.

- Rijk: Plantae
- Orde: Malvales
- Familie: Thymelaeaceae
- Geslacht: *Daphne*
- Soort: *D. caucasica*

Synoniemen

De soort is door de geschiedenis heen onder verschillende namen bekend geweest, maar deze worden nu als heterotypische synoniemen beschouwd. Enkele van de meest relevante botanische synoniemen zijn:

- *Daphne euphorbioides* Puschk. ex Steud.
- *Daphne salicifolia* Lam.
- *Daphne caucasica* var. *cognata* K.Koch

Variëteiten en cultivars

Daphne caucasica zelf is een botanische soort die zelden in zijn pure vorm wordt aangeplant, maar is van grote waarde geweest als ouderplant voor enkele van de meest populaire en langbloeiende hybride *Daphne*'s, waaraan het de sterke geur en de herbloeiende eigenschap doorgeeft.

- De soort heeft één formele variëteit die soms wordt onderscheiden: *Daphne caucasica* subsp. *axilliflora*, die rode in plaats van zwarte vruchten zou hebben.
- Er is één cultivar van de soort zelf die af en toe wordt aangeboden: *Daphne caucasica* 'Variegata', een bontbladige versie.
- Belangrijk zijn de hybriden waarbij *D. caucasica* een ouder is:
 - *Daphne* × *burkwoodii* (een kruising met *Daphne cneorum*). Cultivars hiervan zijn onder andere *Daphne* × *burkwoodii* 'Somerset' en *Daphne* × *burkwoodii* 'Carol Mackie' (bekend om zijn bonte blad).
 - *Daphne* × *transatlantica* (een kruising met *Daphne sericea* of *Daphne collina*). Dit zijn de meest bekende herbloeiers, met cultivars zoals *Daphne* × *transatlantica* 'Eternal Fragrance' (= 'Blafra') en *Daphne* × *transatlantica* 'Summer Ice' (met bont blad).

Familie

De soort behoort tot de familie Thymelaeaceae, in het Nederlands ook wel de Peperboompjesfamilie genoemd. Leden van deze familie, waaronder *Daphne*, staan bekend om hun sterke, vaak zoete geur, en hun giftige eigenschappen (vooral de bessen).



Hoogte

Daphne caucasica is een dicht vertakte, opgaande heester die een uiteindelijke hoogte bereikt van ongeveer 0,9 tot 1,8 meter (3 tot 6 voet). De breedte is doorgaans vergelijkbaar met de hoogte, waardoor een afgeronde struikvorm ontstaat. De groei is relatief traag.

Bloemkleur

De bloemen zijn over het algemeen zuiver wit en groeien in dichte clusters aan de toppen van de stengels. Ze zijn extreem geurend. De bloem is buisvormig en opent zich in vier lobben. De geur is een van de meest gewaardeerde kenmerken van de soort en wordt vaak doorgegeven aan zijn hybride nakomelingen.

Bladkleur

De bladeren zijn smal ovaal tot lancetvormig, ongedeeld en bleek- of blauwachtig groen. De soort is een bladverliezende (*deciduous*) struik, hoewel dit in mildere klimaten soms meer semi-groenblijvend kan zijn.

Bloeiperiode

De hoofdbloei van *Daphne caucasica* vindt plaats in de late lente en vroege zomer (meestal mei tot juni). Een belangrijk kenmerk is dat de soort vaak sporadisch de gehele zomer en herfst, tot de eerste vorst, doorbloeit. Deze herbloeiende eigenschap is een van de redenen waarom het zo'n waardevolle ouder is voor hybride kweek.

Standplaats

De plant gedijt het beste in lichte schaduw tot volle zon, mits de grond voldoende vochtig blijft. Het vereist een vruchtbare, vochthoudende, maar zeer goed doorlatende grond. Net als veel *Daphne*-soorten heeft *D. caucasica* een hekel aan verplanten; eenmaal geplant, moet de plant met rust gelaten worden om de beste resultaten te bereiken.

Herkomst

Zoals de soort aanduiding al doet vermoeden, is de plant inheems in de Kaukasusregio. Het groeit daar voornamelijk in bergachtige en beboste gebieden, hetgeen zijn voorkeur voor goed doorlatende, koele wortelzones verklaart. De oorsprong omvat delen van Klein-Azië en Transkaukasië.

Soort gewas

Daphne caucasica is een overblijvende, houtachtige struik (*shrub*). In tegenstelling tot sommige andere populaire *Daphne*-soorten is dit een bladverliezende soort, hoewel het in zeer milde klimaten gedeeltelijk groen kan blijven.

Vermeerderingswijze

De vermeerdering van *Daphne*-soorten is vaak moeilijk. *Daphne caucasica* kan worden vermeerderd door zaad (wat resulteert in variabiliteit) of door halfverhoude stekken. Vanwege zijn gevoeligheid voor verplanten en trage groei wordt het kweken van deze planten als een uitdaging beschouwd.

Klimaatzone

De soort is relatief winterhard in vergelijking met sommige van zijn verwanten. Het is geschikt voor USDA-winterhardheidszones 4 of 5 tot 8 of 9, wat betekent dat het in staat is om strenge winters met temperaturen tot -30°C te overleven.

Insecten

De sterk geurende bloemen van *Daphne caucasica* trekken bestuivende insecten aan, waaronder bijen en vlinders. De plant is niet bijzonder bekend als waardplant voor larven, maar de bloemen bieden wel een geurende bron van nectar en stuifmeel. Het is belangrijk op te merken dat alle delen van de plant, inclusief de bessen (die geel, rood of zwart kunnen zijn), giftig zijn bij inname.

Bronvermelding

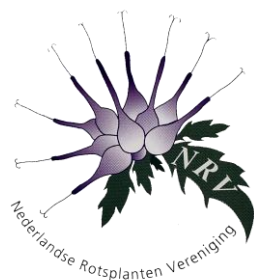
<https://plants.ces.ncsu.edu/plants/daphne-caucasica/>

https://en.wikipedia.org/wiki/Daphne_caucasica

<https://www.rhs.org.uk/plants/5314/daphne-caucasica/details>

<https://landscapeplants.oregonstate.edu/plants/daphne-caucasica>

<https://www.edelweissperennials.com/daphne-caucasica>



Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Daphne</i> (Grieks voor laurier, mythologie); <i>caucasica</i> (afkomstig uit de Kaukasus)
Taxonomie	<i>Familie:</i> Thymelaeaceae, <i>Geslacht:</i> <i>Daphne</i> , <i>Soort:</i> <i>D. caucasica</i>
Synoniemen	<i>Daphne euphorbioides</i> , <i>Daphne salicifolia</i>
Variëteiten en cultivars	<i>D. caucasica</i> 'Variegata'; ouderplant van <i>Daphne</i> × <i>burkwoodii</i> en <i>Daphne</i> × <i>transatlantica</i> hybriden
Familie	Thymelaeaceae (Peperboompjesfamilie)
Hoogte	0,9- 1,8 meter
Bloemkleur	Zuiver wit, zeer sterk geurend
Bladkleur	Bleek- of blauwachtig groen; bladverliezend
Bloeiperiode	Hoofdbloei mei-juni; sporadische herbloei gedurende de zomer en herfst
Standplaats	Volle zon tot lichte schaduw; vochtige, goed doorlatende grond
Herkomst	Kaukasusregio (inclusief Klein-Azië en Transkaukasië)
Soort gewas	Overblijvende, houtachtige heester (<i>shrub</i>)
Vermeerderingswijze	Zaad of halfverhoude stekken; plant verdraagt verplanten slecht
Klimaatzone	USDA Zone 4 of 5 tot 8 of 9 (zeer winterhard)
Insecten	Trekt bestuivers (bijen, vlinders) aan; alle delen van de plant zijn giftig